

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๖/ ๖๙๕๔

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยนาท
วันที่ 20 ส.ค. 2564
☐ อำนวยการและบริหารทั่วไป
☐ พุทธศาสนสถาน
☐ พุทธศาสนิกชน
☐ พุทธศาสนศึกษาและการเผยแผ่
☐ การเงินและบัญชี

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความเมตตาอนุเคราะห์เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ กำชับ สอดส่อง และดูแล ให้พระภิกษุ สามเณร ในปกครอง
ปฏิบัติตามคำสั่งมหาเถรสมาคมและประกาศมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกิจกรรมทางการเมือง
นมัสการ เจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๖/๑๐๔๐๐ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาประกาศมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามใช้วัดเป็นสถานที่ชุมนุมหรือสัมมนาหรือจัดกิจกรรม
ที่อาจก่อให้เกิดความไม่สงบและความแตกแยกเกิดขึ้นในสังคม จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ถวายมติมหาเถรสมาคม มติที่ ๖๑๔/๒๕๖๓
เรื่อง กรณีพระภิกษุเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
แต่พระคุณท่านเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับดำเนินการสอบสวนและพิจารณาโทษ
พระภิกษุสามเณรที่อยู่ในความรับผิดชอบและฝ่าฝืนคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณร
ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอนมัสการว่า ปัจจุบันยังคงมีการชุมนุมทางการเมือง
และปรากฏภาพบุคคลแต่งกายคล้ายพระภิกษุ สามเณร เข้าร่วมชุมนุมอยู่เป็นเนืองๆ ซึ่งหากบุคคลดังกล่าว
เป็นพระภิกษุ สามเณร ก็เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมแก่สมณวิสัยและขัดกับคำสั่งมหาเถรสมาคมรวมถึง
มติมหาเถรสมาคม อันจะนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเองและหมู่คณะตลอดถึงพระพุทธศาสนา เป็นที่ติเตียนของ
พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก จึงขอความเมตตาอนุเคราะห์พระคุณท่าน
กำชับ สอดส่อง และดูแล ให้พระภิกษุ สามเณร ในปกครองปฏิบัติตามคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามพระภิกษุ
สามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘ และประกาศมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามใช้วัดเป็นสถานที่ชุมนุม
หรือสัมมนาหรือจัดกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความไม่สงบและความแตกแยกเกิดขึ้นในสังคม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐
สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่แนบถวายมาพร้อมนี้

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

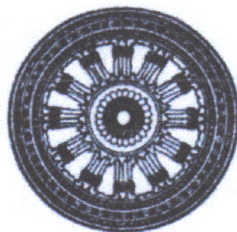
(นายสิปปวัชร แก้วงาม)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

โทร./โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๙๒

คำสั่งมหาเถรสมาคม
เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง
พ.ศ. ๒๕๓๘*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตีร่ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมจึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้เรียกว่า “คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘”

ข้อ ๒ คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิกคำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่องห้ามพระสงฆ์เกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๔ ห้ามพระภิกษุสามเณรเข้าไปในที่ชุมนุม หรือในบริเวณสภาเทศบาล หรือสภาการเมืองอื่นใด หรือในที่ชุมนุมทางการเมือง ไม่ว่ากรณีใด ๆ

ข้อ ๕ ห้ามพระภิกษุสามเณรทำการใด ๆ อันเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่การหาเสียง เพื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาเทศบาล หรือสภาการเมืองอื่นใด แก่บุคคลหรือคณะบุคคลใด ๆ

ข้อ ๖ ห้ามพระภิกษุสามเณรร่วมชุมนุมในการเรียกร้องสิทธิของบุคคลหรือคณะบุคคลใด ๆ

ข้อ ๗ ห้ามพระภิกษุสามเณรร่วมอภิปราย หรือบรรยายเรื่องเกี่ยวกับการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นทั้งในวัดและนอกวัด

ข้อ ๘ ให้พระสังฆาธิการตั้งแต่ชั้นเจ้าอาวาสขึ้นไป ผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางปกครองชี้แจงแนะนำผู้อยู่ในปกครองของตนให้ทราบคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ และกวดขันอย่าให้มีการฝ่าฝืนละเมิด

ข้อ ๙ พระภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนละเมิดคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้ ให้พระสังฆาธิการผู้ปกครองใกล้ชิดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน

* ประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่ม ๔๓ ตอนที่ ๑ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๘

ถ้าความผิดเกิดขึ้นนอกเขตสังกัด ให้เจ้าคณะเจ้าของเขตที่ความผิดเกิดขึ้น ว่ากล่าวตักเตือนแล้ว
แจ้งให้พระสังฆาธิการผู้ปกครองใกล้ชิดดำเนินการ

ข้อ ๑๐ ให้พระสังฆาธิการผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางปกครองทุกชั้นปฏิบัติการให้เป็นไปตาม
คำสั่งมหาเถรสมาคมนี้โดยเคร่งครัด

สั่ง ณ วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔

สมเด็จพระญาณสังวร

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้คำสั่งมหาเถรสมาคม ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๔
เนื่องจากมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้อำนาจมหาเถรสมาคมตรากฎหมายมหาเถรสมาคม
ออกข้อบังคับ วางระเบียบ หรือออกคำสั่งของมหาเถรสมาคม ได้ถูกยกเลิกและได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของมหาเถร-
สมาคมดังกล่าวใหม่ เป็นมาตรา ๑๕ ตี ๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงจำเป็นต้องออกคำสั่งมหาเถรสมาคมนี้

๒ โดยที่พระภิกษุสงฆ์ได้นำว่า สมณะ แปลว่า ผู้สงบ ได้นำว่า บรรพชิต แปลว่า ผู้เว้นกิจกรรมอันเศร้าหมอง
มีโทษสมควรเป็นผู้สังวรระวังการกระทำของตนให้เป็นไป แต่ในทางสงบปราศจากโทษทั้งแก่ตนทั้งแก่หมู่คณะ ด้วยเหตุนี้
พระบรมศาสดาจึงทรงบัญญัติสิกขาบทห้ามพระภิกษุสงฆ์มิให้ประพฤตินอกทางของสมณะบรรพชิต ทรงปรับโทษ
แก่ผู้ฝ่าฝืนละเมิดในการที่บ้านเมืองมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้าเป็นสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นธุรกิจ
ฝ่ายบ้านเมือง เป็นหน้าที่ของฆราวาสผู้มีสิทธิตามกฎหมายโดยเฉพาะ ไม่ใช่หน้าที่ของพระภิกษุสามเณรผู้อยู่นอกเหนือ
การเมือง ไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง แม้ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว
หากบวชเป็นพระภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนาก็ขาดจากสมาชิกภาพแห่งสภาผู้แทนราษฎรทันที ข้อนี้แสดงว่า
ความเป็นพระภิกษุสามเณรไม่ควรแก่การเมืองโดยประการทั้งปวง การที่พระภิกษุสามเณรเข้าไปเกี่ยวข้องช่วยสนับสนุน
การเลือกตั้งบุคคลใด ๆ เพื่อเป็นสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลเป็นต้น ย่อมเป็นการประทุพทิศวิสัย
ของสมณะบรรพชิต นำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเองและหมู่คณะตลอดถึงพระศาสนา เป็นที่ติเตียนของสาธุชนทั้งใน
และนอกพระศาสนาเพราะสมณะบรรพชิตสมควรวางตนเป็นกลาง ทำจิตให้กว้างขวาง ด้วยเมตตาทั่วไปแก่ชนทั้งปวง
ผู้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาโดยไม่เลือกหน้า ในตำแหน่งที่มีผู้แข่งขันชิงกันมากคน พระภิกษุสามเณรเข้าช่วยให้ผู้ใดได้
ย่อมเป็นที่พอใจของผู้นั้น แต่ผู้ที่ไม่ได้ก็อีกเป็นจำนวนมากกับพวกพ้องย่อมไม่พอใจ เสื่อมคลายความเคารพนับถือ
ความเป็นอยู่ของพระสงฆ์และความดำรงอยู่แห่งพระศาสนาขึ้นอยู่กับความเคารพนับถือของประชาชน พระภิกษุสามเณร
จึงควรทำตนให้เป็นທີ່เคารพนับถือของประชาชนทั่วไป ไม่ควรทำตนให้เป็นพวกเป็นฝ่ายของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งจะทำให้
ชนทั้งหลายเห็นว่าเป็นสิ่งต้องอยู่ในธรรม เกิดความเบียดเบียนคลายความนับถือและติเตียนต่าง ๆ ดังเคยมีตัวอย่างปรากฏ
มาแล้วมากมาย

เพื่อสงวนและเชิดชูพระภิกษุสงฆ์ให้ตั้งอยู่ในฐานะอันน่าเคารพนับถือ ไม่เป็นที่ดูหมิ่นติเตียนของมหาชน และ
ป้องกันความเสื่อมเสียของคณะสงฆ์และพระศาสนาอันมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้ดำรงรักษาไว้เช่นเดียวกับบูรพาจารย์
ได้เคยปฏิบัติมา จึงออกคำสั่งมหาเถรสมาคมไว้ เพื่อให้พระภิกษุสามเณรถือปฏิบัติต่อไป

ประกาศมหาเถรสมาคม

เรื่อง ห้ามใช้วัดเป็นสถานที่ชุมนุมหรือสัมนาหรือจัดกิจกรรม
ที่อาจก่อให้เกิดความไม่สงบและความแตกแยกเกิดขึ้นในสังคม

ด้วยมหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ได้รับทราบพฤติการณ์ว่ามีการใช้อาคารสถานที่และพื้นที่ของวัด เป็นสถานที่จัดชุมนุม ประชุม สัมนา เสวนา หรือกิจกรรมที่มีลักษณะหรือเนื้อหาที่อาจเป็นการละเมิดกฎหมาย หรือกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือใช้จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมืองซึ่งมีลักษณะเป็นการขัดคำสั่งมหาเถรสมาคม ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๓๘ เรื่อง ห้ามพระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘ อันเป็นการใช้สถานที่วัดผิดไปจากวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์เฉพาะการทำสังฆกรรม กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา การคณะสงฆ์ การสาธารณสงเคราะห์ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และการเสริมสร้างความสามัคคีของประชาชนจึงมีมติให้ประกาศ ดังต่อไปนี้

๑. ให้พระสังฆาธิการปฏิบัติและกวดขันมิให้พระภิกษุสามเณรเกี่ยวข้องกับการเมือง ตามคำสั่งมหาเถรสมาคม ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๓๘

๒. ห้ามเจ้าอาวาสใช้ยินยอม หรืออนุญาตให้ใช้วัดเป็นสถานที่จัดชุมนุม ประชุม สัมนา เสวนา หรือกิจกรรมที่มีลักษณะหรือเนื้อหาที่อาจเป็นการละเมิดกฎหมาย หรือกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือให้ใช้จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมือง

๓. หากมีผู้มาใช้วัดเป็นสถานที่จัดกิจกรรมดังกล่าวในข้อ ๒ โดยพลการให้เจ้าอาวาสเข้าป้องกัน ห้ามปราม หรือระงับมิให้มีกิจกรรมนั้นในวัดต่อไป ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นให้ขออารักขาจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

(สมเด็จพระสังฆราช)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม